

Maatilojen energiaohjelman liittymisasiakirja

1. Maatilojen energiaohjelmaan liittyminen

Maatilojen energiaohjelmaan (energiaohjelma) voivat liittyä kaikki maa- ja puutarhatilat (tila). Maa- ja metsätalousministeriö ja tuottajajärjestöt ovat solmineet 21.1.2010 toimialasopimuksen maatilojen energiaohjelmasta (toimialasopimus). Energiaohjelmalla edistetään energiatehokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä tiloilla.

Tilan on toimitettava lomakkeet nro 101A ja 101D kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jos hän ei ole niitä aiemmin toimittanut.

Tila liittyy energiaohjelmaan **toimittamalla tämän sivun täytettynä ja allekirjoitettuna toimivaltaiseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen (ELY-keskus)**. Tila liitetään energiaohjelmaan, kun toimivaltainen ELY-keskus on todennut, että liittymisasiakirja on asianmukaisesti täytetty. Tila saa ELY-keskukselta vahvistuksen liittymisestä.

Liittyvän tilan tiedot

Nimi (ensisijainen viljelijä) _____

Tilatunnus _____

Sähköpostiosoite¹ _____

Puhelinnumero _____

2. Liittymisehdot

Liittyminen on voimassa 31.12.2016 saakka. Tila sitoutuu kuitenkin raportoimaan vuoden 2016 energiankäyttötietonsa ja mahdolliset tehostamistoimenpiteensä vuonna 2017, jos tietoja kysytään ohjelman seurantaan varten. Tila sitoutuu noudattamaan toimialasopimuksessa määritellyjä maatilalan velvoitteita (ks. velvoitteet liitteestä).

Tila voi irtisanoutua maatilojen energiaohjelmasta ilmoittamalla siitä kirjallisesti toimivaltaiseen ELY-keskukseen.

3. Allekirjoitus

Hyväksyn allekirjoituksella tilan yhteystietojen ja energiasuunnitelman ja/tai katselmuksen² ja muiden tarpeellisten tietojen³ luovuttamisen energiaohjelman operaattorille sekä maa- ja metsätalousministeriön ohjelman tulosten seurantaan nimittämälle taholle. Osa luovutettavista tiedoista kerätään lomakkeilla nro 101A ja 101D ilmoitetuista tiedoista.

Paikka ja aika

Allekirjoitus (kaikkien omistajien allekirjoitus tai valtakirja)

Nimen selvennys

¹ Jos tila ei ole ilmoittanut sähköpostiosoitetta aiemmin lomakkeella nro 101D tai jos sähköpostiosoite on eri kuin aiemmin lomakkeella nro 101D ilmoitettu, tullaan liittymisasiakirjaan kirjattu sähköpostiosoite lisäämään tilan yhteystietoihin Tukisovellukseen.

² Maatilojen energiakatselmukselliset eivät ole käytettävissä energiaohjelman alkamisvaiheessa.

³ Muilla tarpeellisilla tiedoilla tarkoitetaan kielitietoa, tilatunnusta, tilan tuotantosuuntaa, energiaohjelmaan liittymis- ja eroamispäivää, suunnitelman tai katselmuksen laatimispäivää.

ENERGIATEHOKKUUS-
sopimukset

Maatilojen energiaohjelma
Liittymisasiakirjan liite

Maatilojen energiaohjelman tavoitteet

- Lisätä tilojen energiatehokkuutta ja kannattavuutta.
- Vähentää tilojen suhteellisia energiakustannuksia.
- Auttaa osaltaan kansallisten ilmasto- ja energiapolitiikan tavoitteiden saavuttamisessa. Tavoitteet pyritään saavuttamaan vähentämällä kasvihuonekaasuja sekä kasvatamalla uusiutuvan energian osuutta energian käytössä.

Ohjelmaan liittyminen

Ohjelmaan voivat liittyä suomalaiset maa- ja puutarhatilat (maa- tai puutarhatila tai maaseutuyritys). Ohjelmaan liittyvä tila hyväksyy yhteystietojensa sekä energiasuunnitelman ja/tai -katselmuksen, ja muiden tarpeellisten tietojen² luovuttamisen energiaohjelman operaattorille sekä maa- ja metsätalousministeriön ohjelman tulosten seurantaan nimittämälle taholle.

Liittyminen tulee voimaan, kun toimivaltainen ELY-keskus on kirjannut liittymisen. Tilalle lähetetään vahvistus liittymisestä. Liittyminen on voimassa 31.12.2016 saakka.

Ohjelmasta irtisanoutuminen

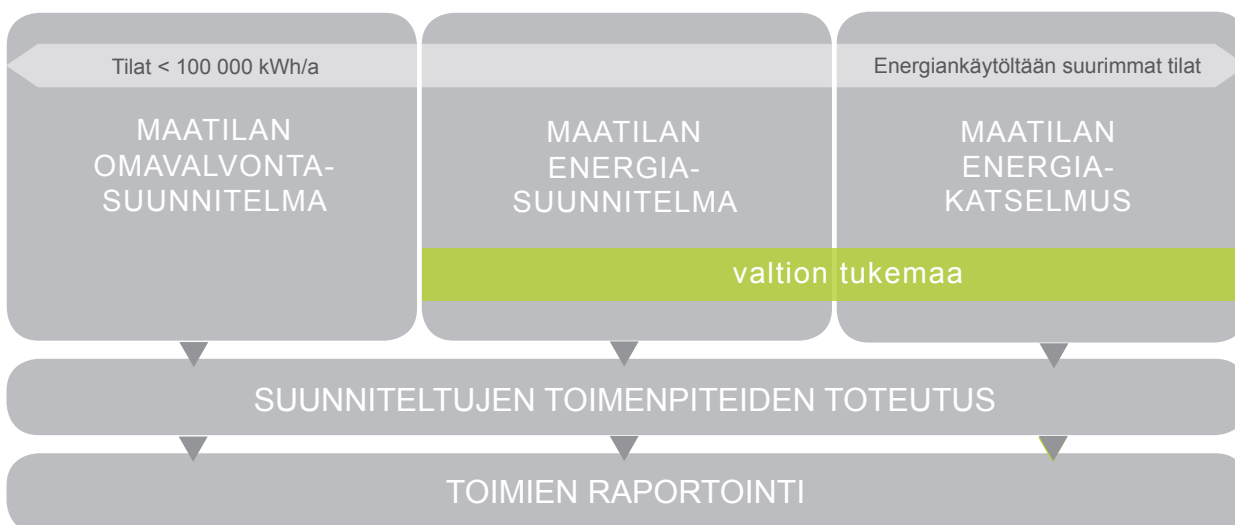
Ohjelmasta voi irtisanoutua ilmoittamalla siitä kirjallisesti toimivaltaiseen ELY-keskukseen.

Jos tilalle tehdään valtion tukema energiasuunnitelma tai -katselmus, säilyy energiankäyttötietoja ja energiatehokkuustoimenpiteitä koskeva raportointivelvollisuus tämän liittymisasiakirjan mukaisena myös siinä tapauksessa, että tila irtisanoutuu ohjelmasta kesken liittymiskauden.

Maatilan energiahallinnan mahdollisuudet

Tiloilla, joiden vuotuinen sähkön, lämmön ja polttoaineiden yhteenlaskettu energiankulutus (mukaan lukien yksityistalouden kulutus) on yli 100 000 kWh suositellaan teetettäväksi Maatilan energiasuunnitelma tai -katselmus. Suunnitelma tai katselmus tulee tehdä kahden vuoden kuluessa ohjelmaan liittymisestä.

Jos vuotuinen energiankulutus on alle 100 000 kWh, suositellaan omavalvontasuunnitelman toteuttamista.

¹ Katselmuksia ei ole käytettävissä vielä energiaohjelman käynnistysvaiheessa. Katselmusten käynnistämisaikajohdosta, sisällöstä ja mahdollisista tuista tehdään päätös vuoden 2010 aikana.

² Muilla tarpeellisilla tiedoilla tarkoitetaan kielitietoa, tilatunnusta, tilan tuotantosuntaa, energiaohjelmaan liittymis- ja eroamis-päivää, suunnitelman tai katselmuksen laatimispäivää.

Maatilan omavalvontasuunnitelma

Omavalvontasuunnitelma on tilan itsenäisesti toteuttama suunnitelma, jossa tila

- selvittää nykyisen energiankäyttönsä.
- kehittää energiankäytön seurantaa.
- tunnistaa mahdolliset energiatehokkuustoimenpiteet.
- selvittää uusiutuvan energian käyttömahdollisuuksia tilallaan.

Omavalvontasuunnitelmaa suositellaan tiloille, joiden energian vuosikulutus on alle 100 000 kWh.

Tila saa ohjelmaan liittymisen jälkeen operaattorilta ohjeistuksen omavalvontasuunnitelman toteuttamiseen. Ohjeistus on saatavilla myös internet-osoitteesta: www.motiva.fi/maatilat

Maatilan energiasuunnitelma

Energiasuunnitelma on valtion osittain tukema,³ ja Maaseutuviraston ohjeistama energianhallintapalvelu, joka on ohjelmaan liittyvien tilojen⁴ käytettävissä.

Energiasuunnitelma

- kattaa maataloustuotantoon ja siihen läheisesti liittyviin sivuelinkeinoihin käytettävät rakennukset, koneet ja laitteet sekä työmenetelmät ja yksityistalouden energiankäytön.
- sitouttaa tilan energiahallinnan jatkuvaan parantamiseen

Maatilan energiasuunnitelmaa suositellaan maa- ja puutarhatiloille, joiden energian vuosikulutus on yli 100 000 kWh.

Energiasuunnitelman tekemisen käynnistää Maaseutuviraston hyväksymä maatilan energiasuunnittelija yhdessä tilan kanssa. Omalla alueella toimivia energiasuunnittelijoita löytää mm. internet-osoitteesta: <http://snadi.mmm.fi/energianeuvonta>

Maatilan energiakatselmus

Energiakatselmus on asiantuntijoiden ja tilan yhteistyössä suorittama tilaa koskeva perusteellinen selvitys

- rakennusten, työkonoiden sekä tuotannon energian ja veden käytön tehokkuuden nykytilasta.
- taloudellisista tehostamismahdollisuuksista kannattavuuslaskelmineen.
- taloudellisista mahdollisuuksista uusiutuvien energioiden tuotannon lisäämiseksi ja käytön tehostamiseksi tilalla.

Katselmuksia tekevät pätevyyden saaneet energiakatselmoijat.

Jos energiankulutus ja energiakustannukset ovat tilalla melko suuret, voi olla tarkoituksenmukaista teettää valtion tukema maatilan energiakatselmus. Katselmuksia ja tuki eivät ole käytössä vielä ohjelman käynnistysvaiheessa.

³ Tilan energiasuunnitelman laatimisen tukikelpoisten kustannusten enimmäismäärä on 1100 euroa suunnitelmaa kohti. Tuen määrä on 85 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista. Arvonlisäveroa ei katsota tukikelpoiseksi kustannukseksi. Tuki maksetaan energiasuunnittelijalle. Tila maksaa jäljelle jäävän omarahoitusosuuden suoraan energiasuunnittelijalle tai hänen taustaorganisaatiolleen.

⁴ Tuetun maatilan energiasuunnitelman voi saada maatalouden alkutuotantoa harjoittava maatila, joka on oikeutettu tukeen maatilan energiasuunnitelman laatimisvuonna: 1) maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007), 2) maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain (1443/2006), 3) luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain (1440/2006), 4) maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) tai 5) tilatukijärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain (557/2005) nojalla. Tukikelpoisia energiasuunnitelmia ei myönnetä Ahvenanmaalla toimiville maatiloille.

Maatilan velvoitteet

Liittymisasiakirjan allekirjoittaja (ensisijainen viljelijä) toimii tilan yhteyshenkilönä ja vastaa velvoitteiden toteuttamisesta tilalla.

Ohjelmaan liittyminen velvoittaa tilaa toteuttamaan mahdollisuuksiensa ja resurssiensa mukaan seuraavia toimenpiteitä:

- tehostamaan tuotannon energiankäyttöä vuoden 2016 loppuun asti. Tila sitoutuu kuitenkin raportoimaan vuoden 2016 energiankäyttötietonsa ja mahdolliset tehostamistoimenpiteensä vielä vuonna 2017, jos tietoja kysytään ohjelman seurantaan varten.
- toteuttamaan energiasuunnitelmassa tai -katselmuksessa kannattaviksi osoitettuja energiansäästötoimenpiteitä.
- käynnistämään energiankäytön kulutusseurannan siten, että sillä on seurannassa vuotuiset polttoaineiden, lämmön ja sähkön kulutukset sekä ominaiskulutukset⁵ viimeistään kahden vuoden kuluttua ohjelmaan liittymisestä, jos mahdollista. Jos on teknisesti mahdollista ja taloudellisesti järkevää, kulutusseurannan tulisi olla keskeisimpien tuotantorakennusten osalta kuukausitasoista ja kattaa myös työkoneiden ja työmenetelmien energiankäyttö. Kulutusseuranta mahdollistaa energiankäytön, energiatehokkuuden muutosten ja asetettujen tavoitteiden toteutumisen seuraamisen. Se antaa myös tietoa toimenpiteiden tarpeesta. Kulutusseurannan avuksi tilalle tarjotaan excel-pohjainen kulutusseurantatyökalu, joka on saatavilla Operaattorin internet-sivuilta osoitteesta www.motiva.fi/maatilat.
- ottamaan huomioon investoinneissaan hankintakustannusten lisäksi myös tulevat energiakustannukset ja investointien käyttöä. Nämä seikat otetaan huomioon myös suunniteltaessa ja toteutettaessa koneiden, laitteiden ja rakennusten huoltoon ja ylläpitoon liittyviä tehtäviä.
- ottamaan käyttöön uutta energiatehokasta teknologiaa aina kun se on teknisesti, taloudellisesti sekä turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mahdollista.
- tehostamaan toimintaansa liittyvien kuljetusten ja varastoinnin energiatehokkuutta yhteistyössä muiden tilojen ja alan palveluyritysten kanssa.
- lisäämään uusiutuvien energialähteiden käyttöä silloin, kun se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista.
- arvioimaan säännöllisesti ohjelmaan sisältyvien toimenpiteiden toteutumista ja vaikutusta sekä tarvittaessa päivittämään tavoitteita ja suunnitelmia.
- järjestämään tiedotusta tai koulutusta työntekijöille, jos tilalla on palkattuja työntekijöitä. Työntekijöillä on oltava omiin tehtäviinsä ja toimintaansa liittyen tarpeelliset tiedot ja valmiudet energian tehokkaaseen käyttöön. Työntekijöille tiedotetaan energiatehokkuuden jatkuvan parantamisen toteutumiseksi asetetuista tavoitteista ja toimenpiteistä sekä saavutetuista tuloksista.
- kiinnittämään huomiota muihin energiatehokkuuden mahdollisuuksiin, joita voivat olla esimerkiksi tilusjärjestelyt ja lohkojen vaihto tai ravinteiden kierron tehostaminen.
- raportoimaan kysyttäessä energiakäyttötietonsa ja toteuttamansa energiatehokkuustoimenpiteet ohjelman tulosten seurantaan nimetyille taholle. Tietoja seurataan ohjelman tulosten arvioimista ja sen kehittämistä varten. Viranomaiset ja tuottajajärjestöt sopivat vuoden 2010 aikana menetelmistä, joilla energiatehokkuuden kehitystä seurataan ja arvioidaan.

⁵ Ominaiskulutuksella tarkoitetaan energiankäyttöä esimerkiksi rakennustilavuutta tai tuoteyksikköä kohden.

Lisätietoja maatilojen energiaohjelmasta:

Maa- ja metsätalousministeriö
www.mmm.fi/maatilojenenergiaohjelma

Maaseutuvirasto
www.mavi.fi/maatilojenenergiaohjelma

Motiva
www.motiva.fi/maatilat

